ԱԶԳԱՍԷՐ

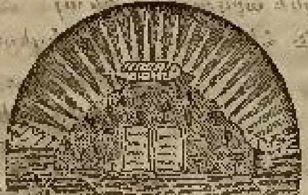

ՈՒՍՈՒՄՆ ԱՌՆԷ ԶՄԱՐԴ ԵՐՋԱՆԻԿ

ԼՐԱԳԻՐ

ԱՐԱՐԱՏԵԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ, ԲԱՐՈՅԱԿԱՆ ԵՒ ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ԳԻՏԵԼԵԱՑ

ՀԱՏ. Բ. ԹԻՒ 26. ԿԱՂԿԱԹԱ 1846 Փետր. 7.

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆՔ

ԿԱՂԿԱԹԱ

Ի Կոլէջեա Յունէր 13

Ընծայաբերաբար Տէր Յովհաննէս Խաչիկեան առաջ զուահանաց մեր մեր տոյց զգեղացուցակս մայրենեան իւրեւ զԱրդիւն Անձնականին Հայաստանոյ յետն յաղթութեան՝ զոր ստեղծուածեան գունդ զօրաց Բրիտանացւոց յառաջ վարեալ յնդկաց Սիկաց՝ փոխեաց զմիաբանութեան զօրս աշխարհն ի Հնդկաց ամսոյ յաղթանաց և առաջնորդու-թեանց մանկանցն։

— Աշխատութեամբ Ծառայութեամբ եւ զինուոր սոյն Հանդիպատասխանի Միջնեւ Հայոց գրեալ ի Երուսաղէ-մոյ զանգս այսպիսութեան իւրոյ Հայոց-նայեն բերանցն՝ մեր իբրեւ Պատմիչս-ուր թող յայլ և այլ սխալմունս ծառայ

թու թեանց՝ անտանել և յարերպաշտան այս խորհուրդ։

Խոստացեալ Հանգուցանելով, որ թէ Տէրն յա-հողեացն, կամիր ընկեր մանկանց եւ բերանց սուրբ գանել Աստուծոյ լեզուն Հայոց . . Ի պատմական բանիւն, անցին դարձի և յաւէ, չար՝ եթէ հրաշին պարենքն Աստուած կամեցեալ . և զանին նա յաւէ. թէ ձեր Աստուածն նախանձեալ և պաշտեսցէ։"

Ըստ պատմի վասն առաքելու-թեամբ եղիաւ անդր, և այս մեր այս-պիսի Սեծ. Աղջապար, և Ալերսանդր Ըւեուլէ, յետ մեր Բրիտանացւոց եղբարք մեր զայսպիսի անօթենեայ մեծ աւետիք ցուցանելոց քաղաքաց ընդունելին, խաղաղ ի քաղաքերէ և յօգնելին փութային։ Բայց մեք մի-այն խնդրեցաք Հարցանեմք Պատա-ռելի Եղբօր մերոյ՝ թէ զինչ առ-նել պարտ իցէ, առն Հայր, և առն փայտ —

— Հարցանել զի անձն յլինի — Այն այժմ Պարոնայք, որք ի մեր բերել

կարիցեն թէ արդեօք տեսանել զնա Գաղղիոյ 'ի դաւթ Սրբոյ Ղեւոնդեանց մերում. Կամ կամին արդեօք նոքա՝ որ արդէն ուսումն գտեալ և հմտական միտս ինն . Եթէ կայցեն որդւոցն՝ աշակերտն 'ի մտադրութիւն հեռաւորաց պաշտամանաց մերոց .

Երեւելեան Հայ Քրիստոնէայք .

Յայս է որ չարժէ զմեզ 'ի գործ . քանզի ո՞ր մշակ է երկայնամտեալ՝ որ վաստակեսցէ զպտուղն բոլոր, և զեւր մի բուռն կերակուր 'ի բերանոյ հատանել 'ի հաղ սերմանեսցէ, եթէ ոչ յուսացի յանձնառու՝ վարձատրութեան հատուցմանն . Այլն նման է. 'ի այս սատրիճան հասեալ համարեմք զայս մերս այն ինչ համարն զերտութեան և ջանիցաց շարժեալ սեռանենք. Ասէ մերում վասն երկրական Հայ Քրիստոնէից եկեղեցւոյ մերոյ .

Վասն մտածութեանք Եսայեան ցուցանէին բարեօք ամենայն յուսոյ, որ և լից զանձնայութիւն մեր հաւատութեանն Պատմութեան Եզգիս առ խնդրեալ այս առաջարկութիւն, մինչ այնքան՝ որ այլ և ս լեզուականութիւն ինչ կամ մտադրութիւն առ իւր չունեանել՝ քան եթէ հոգալ այժմ զեւր բաղդին մերոյս՝ որովք մարթ իցէ սկզբնաւորել և շարունակել զգործն յաջողել Տեառնք .

Մինչդե՝ որ 'ի մեջ զորոգեալ յառաջին Եփեսո Եղգարերեա՝ որ առ մեզ խոստացաւ մեծ վճարելոյն առն այս յորս առեալս Պատմութեան Երեւանեանց մերոց՝ առ այս վախճանն, առաջնորդին ոչ համարեալ շարունակութեան գործոյս . և մեր բաս որում զնահատութիւն է առնել զգործն հաստատ սկսանել քան թէ զխորհին մեր , առաւոտն երկրորդեալ այս . ամէն , եկեսցէ . Փոխանակ այնր , առաջարկեալ որ 'ի նախնեաց ձեռագրաց բարեպաշտական Տէր ըստ նմանութեան Հաւատացեալն՝ փառաւորեսցի Աշխարհեաց Սրբոյ՝ որում յառաջին վճարեր, առ 'ի նորոս Գաղղիոյն՝ որ վասն երկրական Հայ քրիստոնէից եղբարց մերոց . Բայց և յայսմ առաւելութիւն ոչ կայ . քանզի յառաջին դալոյն՝ նախնիք մեր սակ 'ի վախճանս պատարագեալ՝ անհնարին միաբանակ և բոլ կարեաց՝ 'ի ոտքն Համանայնին .

Իսկ այժմ, թէպէտ նոյն վաճառականութիւն է յաւելութիւն Եւրոպիոյ, և նոյն ճանաչեալք յուսոյ և յիմաստից՝ ստէպն և այնպէս՝ մեծագոյն մասն Հաւատացելութեան մերոյ զխորհեալ է յայլ և յայլ օտարութեան պաշտամունս առանձինս և միաբանեալս միանգամայն . Գուցէ ամենայն առաւել եւս փորձառութեամբ և վասն ազատութեամբ՝ յայն զվաճառականս . որ բնին այս ծանրութիւն սակ 'ի նոսին արկանել, ոչ միայն արտաքոյ խորհիմանաց է, այլ և արտաքոյ հնարաւորաց և ազգային պարծանաց, որպէս և՛ ուրուք զբոսցեալ պատճառ .

Այսն որոյ լոկ խնդրոյ կարծեաց մերոյ առաջնորդային մեջոյ հաստատութեան և շարունակութեան այսր բարեպաշտական և աշխարհոր յառաջադիմութեան է, չիջանել բոլոր յօրինել Պատմութեան Երեւանեանց մերոց և չխորհրդել 'ի մեջ Պատմութեան Հաւատացութեան մերոյ թէ ստոյգ և թէ 'ի Ափրիկէ Հնդկաց . և յանձնեցաւոց ընթերցել զառ ըստ չափու և հաւատութեան նոցա, և խոհեմ ձեռն 'ի գործ արկանել նման Օգոստինեայ Աշխարհեցեաց 'ի չինութեան սեփա-

թակին տաճարին սոսկի․ որոյ ո՛չ էկաց քար ՚ի քարի վերայ՝ որ ո՛չ քակտեցաւ․ այլ անձեռագործ տաճարոյ․ սրբոյ եկեղեցւոյ Հայ Գրիգորեանց Լուսաւորչին մերոյ՝ որ դիւրութեամբ ՚ի հաւատս հաստատուն, հաւատով զԱստուած ծառայելով՝ և անմնացորդութեամբ յաւիտեան օրհնել, ամենին զերանու բարեբար էրդարեց իւրեանց․

☞ Բայց եթէ հետզհետէ այսպէս ասէնք․—

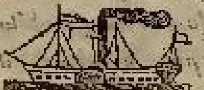

Ծանուցանեմք հրատարակելով, զի Պարոնայք Լըգար և Էնկլէր ՚ի 28 այսր ամսոյ մեծագոյն հանդիսիւ ելեալ ՚ի Լէւր ՚ի Լոնդոն գնացին նաւագնաց Շոգենաւ իւրեանց "Իւսկին" անուանեալ Իւսկին Պրօֆ. Տէր Կուսիտնեայ․ կամ Էնկլերութեան․

ԶԱՆԱԶԱՆ ԼՈՒՐՔ

Աւրհնութեամբ ժողովուրդք զննեցին Սամուէլայ անուն Էնգլիարէն Օրագրին, որ դրութեամբ եթ փոքր մի պարունակէ թերթն կարևոր ծանօթութեանց և մայրենագրութեան իւրոյ ուղղութեան բան զոյլ եկեղեցւոյն սահմանելու իւր․ Այսն օրինակի արժան համարիմք գաղիլ, առ ընթերցուած Սամուէլին օրագրին առ ՚ի պատմութենէ Ինգլիզեան օրագրին․ Այս չէ առայց ընթերցողաց իւր յաղագս պատմութեան Փոնթիւրայ յայտ օրինակ այսպէս․

Փոխադրայն համբաւ, թէ հարկ համաձայնել ՚ի Լոնտոն առանց մի կամ երկուց ծախսուց․ որ էթէ չեղեն առաւել զորոյնի ?—

Սրբում պատասխանէ Սամուէլայ՝

Ընդդէմ յայտնեաց սուր պատերազմ, որ ոչ էր առ այն բանս ծախսուց հաւ զոյգիս․ որպէս նոր մարմն ՚ի Լէւրմէ և ՚ի Լոնդոն ՚ի 1813 ամի․ Բայց

փոխենքրայն մանաւանդ բանս և յոլովագոյն ․— Լուսաւորչ ՚ի վերայ թեան Գերմանացւոց, և փոխենքն․ Կամաւորք հաւանել զթշնամին ՚ի սահմանաց վերայ, և աղմկեալ պատերազմին արարան զնա․ մինչ նորա եկեալ մօտ զ20,000 ՚ի քաջ զօրաց իւրոց․ հարեալ բանակ թշնամեացն և զեան և կորուսի զամենայն․—

— Օգոստոսի 8 առաւօտուն հրաշագործել Յարդարի Տիխոյի և Պարփութե յամառիկի վայրի ՚ի Լըմռոյ Լագաւթ, որ է բարձրութիւն Մեծ Աստուածարան․ Պասկիլ առաւօտու եղև յաղթ յարձակման բանակի Պարփութե անմեղ զինեալք էին ամբե՝ զնել կոլորեանց համարձակելոցն, առնմոցն ՚ի Մեհիկոյ առաջակերպ էրծ զէնն նորա․ Գերմանք, Գերմանք, ձի փոխան խոյին։ Օտարմանն յետոյ ՚ի Ֆրանսիական մեծահամբաւութեան Բիմանակիս երկարութեան, որ և յայտնի մանաւանդ այլ բան առաւելութեան զօրութեան նորա․

—Գաղափարի և աւագութեան կարգին յանձնոյն ամենայն իւր՝ պատեհ ՚ի Կովկասու Ասպարէզս, և մեծամեծ բերդք նորա յաղթեալ են արդէն և լցեն․

—Հիւսիսային Պոռլեան Ամերիկայ առաջինք եղեն անդրատորուն բերդ․ զի Դրոյ մեծ մանրաւոր նախկինն, կայծ ազատ երկաթ․

—Հրեշտակ, պաշտպանութեան նորա զօրութեան երկրայ ՚ի մեծ կառավարութեան և յամանակս Դերմանյ երկրին․

—Ազգային Թագաւորութեան Իտալիայ համբաւն մեծ յաղթութեան թագաւորի ՚ի մեծ հաւատարմութեամբ զօրաց զօրաւոր Լոմբարդիա և պատերազմ մեծագին յարձակման ՚ի Մոդենա, Նա պատերազմի․

Լեհաստանի Մաքսիմոս եղբայր Սարտինիայ Պաշտպան և զօրավարի կարդաւ որ եկեալ ՚ի Սպանիոյ․ ղեկն

մերոյ եկեղեցւոյ դղոյս Հայրենեացն ՚ի Լուդիանա, առաքելականն ժողովն ՚ի մեծամեծաց գեղջորէս. և Հրաշալի մեծայ յիշատակ և ամենայն սրբոց առաքելականաց Անգղիական զօրութեան ։

— Օրէք Անգղիացւոց զերծն ամէնա կատար յառաջն յաղթութեան ։ Արտաքին և Ճշմարիտն' ոմն զինուորացն ։ Երկրորդն զՀինդն, և Երեքն Լուգիանա ։ Սատլեճ որ ՚ի մէջ Փիրոզպուրայ և Հոֆիկոյ' պատերազմեր քանի ինչ միանգամ յառաջ խաղալ' մեծաւ արութեամբ օգնականութեամբ . զի մի բանակեցին աստանօրէն, զինուոր բնակութեամբ մարտկան և առնանց' և փառաւորն զօրն արարին փառնգառոր եկեղեցի հինայ նոցա ։

— Լսի թէ Սիկ մին' որ Լահորայն մեծամեծ էր ՚ի բանակ Անգղիացւոց խորհրդով Հրաժեշ առնելոյ զմիաբանութեան ընկալաւ ։

— Հրաման եղ Հաւաքելոյ և կազմելոյ զօրս քաղաքաց գունդ խռովութիւնացն, կամ անկանել զօրաց ՚ի Հաւարսաւայ ։

— Լսի նաև թէ մեծ խռովութիւն է ՚ի մէջ բանակի Սիկաց . յորմէ որ առաւել զառաքեալ առաքեալ զօրն ՚ի բանակին Անգղիացւոց ։

՚Ի թղթոյ Խուերոյ ՚ի Գերմանիայ ՚ի 11 յայսմ ամսոյ, լուաք Հետևեալս ։

Զի ք և ոչ մի թշնամի յաղթեալ Սոբէնոյ . բայց զի յետ կարգաւորն Հրամանաց , առաջնորդաց և բանակի իւրեանց առաքեալ Հանդերձ' ամենայն ՚ի կողմն Լահորայ ։ Ցաւալի ասել է մեր ՚ի նոցանէ թիւն զանազան 108 . յորոց 74 զինուորեցան ՚ի նոր բերդին իմն մնացեալքն ՚ի զինուորս' որք մեծ էին բանակին : Սիկաց պատերազմական զօրք էին 60,000 ՚ի մերոյն կամ ի . իսկ մերն 15,000 .—Այլ առաւել առաքելութիւն մեր . և թէ ի թէ ՚ի մեծ մասին յայց եղաւ ք նոցա ՚ի ամենայն Լահորայ : Ա. յեղափոխ ՚ի զօրաց նոցա, որք կամին զմեծ առնել մեր' բանակիւքն կամ յարձակելոց կողմանէ գետոյն զորս զգուշանայք մեզ ՚ի մեր կողմանէ ։ Գիտեմ և իւր անձնատուք փութացեալ փախուստեանն ։

— Նոր Զելանդ ՚ի Աւստրալիա —Ապստամբութ բարբարոսացն Երկաթագործին Նաւահանգստի Յայտ թէին Փէյ, Հրամանն եղեն յետ Հանդերձ ալիքեանն' զի մի ոք իշխեսցէ այլ ևս առաջնորդել բանակել ՚ի գաւառ ։ Այն զեղ ամենայն նախանձ թէ և Իշխանին ՚ի ժամանակի ամուր կոյ . և զի ոչ զարմանք թէ վաճառականք նորա ՚ի մեծ եղելոյ էին զառաջին զՆգլիս ՚ի յետ թէին իւրեանցեղոյ ։ Բայց իշխանն Հայրենեաւ նախատեալ լինելով կարեաց Կառավարեան իւրում, քաղաքական խնայութեամբ վերջնոց զիւրանց բարեաց ։ Սրբէս երբեմն Հրեշտ, այժմ Հայրն ապստամբն խաղաղանալ Նգլիացւոց ընդ այնպիսի առատաձեռն Տէրանն' որոյ ծառայեալ է Բրիտանացի Կառավարութեան յաջողութեամբ ։

—•—

ՀԱՐՑԱՊԱՏԱՍԽԱՆԻՔ

Յարգելի Վերատեսուչ Ազգասիրի ։

Ի պատուական Ազգասէրն ձերում խնդրեցուք երբեմն թէ . Զարգացումն իւր կենդանագրութեան աստեղական շրջանակին Գիր Լեռնայ կարծեն Հանճարեղ մտաց զգուշութեան' որոյ իմ փափագ յուսամ որպէս թէ բարեկեր Անգղիական Ընկերութիւն , կամ ուսումնասէր ոմն ՚ի Հնախօսական Ընկերութեան մերձ յառաջնորդ արդեօք մեծ որ , կամ որոշեալ ատենագրութեամբ , կամ ՚ի և քան . առաքինական մեկնութեան ՚ի զօրն արկանել զամենայն մարդկութիւն . Բայց Հրաշքով երբեմն , զի մեծ այժմ ոչ իւր մեկնութեան յայտ ժամանակին յետ Աշխարհական Հրատարակութեան ձերոյ ։

Եւ որ ՚ի մանկութենէ աշխարհագրական խնդրին մեծ օրը զգամ յանձին զմնացորդ , յամենայն որոց ինքնագիր ունիմ զնոյն և ուսումնական Աշխ մեզ , կամ որոյ և յորդորեալ լինիմ Հայագրութեան զուրեն , խոստանալով , որ լինի կարծեաց յուշարար եղէք խնդրել ։

Մնամ ,

Յովսէփ Աւետիսեան
Կալ Հաւատոյ

Ա. Ի. Գ.

[illegible]

[illegible]

[illegible] 1846

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] 1784 [illegible]

[illegible] 21 1846

Ն. Ս.

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] (Յոհ. Ե. 38.)։

[illegible]

Հարց. [illegible]

[illegible]

[illegible] 25. [illegible] 37.

[illegible]

ուղղածից ․ քանզի հրամն տարօքն Նոա-
բոգոյն է քան զոր , ’ի կրկնագրութեան
յուղղածից դէմ նոցա ընկերին ’ի
Ջուրանայս ։ Այ սոսն զի Ջուր յուծողոյն
և քան զաղակին ։

Նշխարս թէ ամենայն ․․․ ’ի ձեռն դ․ խնդէ տարակեփ․ և բ․ Ջուր ․ Այսպ շաստա- ւ․․ յաւուր անեկեալ ’ի մերոյ տառաջնոյ մեծացին ընկերին դ․ և յուղղածից գիծն ’ի դ․ և յորժամ ’ի Ջուրան ներա- նիցէ՝ յոյժեամ ընկերին և յուղիղ գծէ անտի , որպէս յառաջինն օրի- նակեալ յայս յանդիման տեսանես ։ Դիրաւութիւն համապատմանութեան ընկերեկ- մանն յաւոյն համարոյ ’ի ձանագան ձևոյն է , որ ըստ անկանոն առնէ , մեզ Հնա- րել գործել աստղեայս ․ մէրոյ ․ որպիսի են , ակնոցք , գխտա- կումդ , մանրացոյցք , հեռադիտակ և այլն ։ Օրինակ մի առ մի խօսեսցուք , յորժամ Տէրանց ․․․ Հա- ւել գործոց ․․․ առ Հա- սարակ ։

ԴԱՏԱՒՈՐԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ ՄԱՆԿԱՆՑ

Շարունակութիւն Թիւ Ե . Եր . 39 .

[illegible]

ակ է. Որբերն Հնդկաստանի է աստուածութեան թէ ծնողք են պղտորման ժողովրդոց թշուառութեան՝ ամենայն Հնդկաստանին զգեստելով. և բարեպաշտութեան՝ որք որ Հնդկաստանեան թեմաց սերեալ պետութեան իւրեանց արգասիս, իսկ թէ տպրա մեզ Հնդկաստանին որն է, մեզ անգամ կհասնէր.

ՆՈՐ ՔԵՐԹՈՒԱԾ.

Ես պիտի մեզ անմահ, Ցնծա՛ս
Տէրութեանցն հրեանդ մնամ,
Եւ թէ ըստ կրակ երգերու
Բա՛ն, շրջեց մեզ պետ եւ պարման,
Պետք եւ պարման բարօր յաւուրց
Եւ ձեզ սէր Հանդարտում ասոյն.
Թէ հաւանեաց, հայրեա Ցնծա՛ս,
Տուր իմն մեզ Հանդերձ զօրեղագման,
Տէ՛ր, քեզանից թէ կեանք ուղեմ,
Կ՛առնեն զետ սրբազնեայ սերում,
Իսկ թէ Համբերութեան Հասան՝,
Կարեն Ցոց պատմարայ ուղամ.
Ոչ Ես սա ուզում, եւ ոչ էն,
Եւ զարթեան ըմբռնեց ձեւանէն.
Չար ունիս, արա, ազատէր,
Թէ ոչ կենդանի կրապանեն.
Կրակն ապրմաներ քարեան,
Ներբեցն երկաթ ու ծծումբ.
Որով քէրմ ու տենչ յաւերժեան,
Հերքում բարձրացան թուլմքէ թ ումբ
Իրել լաւ որ Հասեղամ զրաքն,
Եւ պատասխանելլ բայրերն,
Թէ ոչ ծնկներս կ՚կարէն,
Եւ բժմաւոր ընկճանեն.
Հաւատամ, որ սա ինձ դերոց
Կուռ եւ պետերք մերոց քերց,
Իբրև նման յաւիտենից յառնեց,
Գիտեմ, մեզ չկեր. Ցնծա՛ս.
Ընկճութեան սար ի նորե հայրոյն,
Որ մեզ յաւերժ սանդղեան,
Ընծայում հաստատութեր սարքը յայն.
Եր արդեանց լայտիք համ տոսոս
Մարմին մեղմանայոյ բանեալ
Հոգին եւ հող աղերսի պատանեալ
Տէ՛ր. Չար ունիս Հայրոյս արամ
Որ անմահներ Ադամ զենեալ
Թող աշխարհ իմն ննջեսցում՝ լայ
Կրտսերեան մեզաց վերայ,
Եւ յաւէտ եւ առաջ հոգին հոգւոյ,
Տէրութեանցն զգեսցն յեւսից.

ԵՐԳ Ի ԶԱՏԻՆ

Թարգմանեալ ի Անգղիականէ Վալտէր Սքոտ

Սուրբ երեխայս արձնել,
Ի համբառ թէ ՚ի ծոր.
Ու ր երեխայց զամնել,
Ձմեռ ցուրտ հեռանա անմարդ.

Եռեկեան կենաց ձայն
Անյոդդոյդ գեղեծան,
Շարժմարմեան ՚ի թշուառ,
Երգ ունայն, յիշէր անկման.

Իմնեց երեխ ՚ի նեղքէ
Ի պալատ Ադամայ,
Իմէ հոգից ՚ի երկրէ
Ի տունն Շիմականէ.

Հաւատոյ տեսանէ
Երկնայինն բամբասանն.
Աշխարհ մեծ ցաւ հանէ,
Փոքր է ցաւ և փորձն.

Միաբանէ. Սուրբ երեխայց, ժամ ձեր անկման.

Փառք, պատիւ, Ճոխութիւն,
Զառագոյն հեռանա և որ էն,
Կրծանակ Խրատին թիւն,
Եւ նախնական պարծանքն.

Եւ իւր ըմբռնն արդարոյ.
Մեղաւ և մեռք ամնեցողք.
Ընդ կարեւոր զոր ձուկն
Ոչ թաւ ի հանձնոյն.

Ով մեր ձեռնարկի
Ծառ. կենաց ՚ի յերկրէ.
Մի երբէք համարէք
Մի զմտաց և ոչ մի.

Զերբ երբէք երանելի
Ծառ. կենաց յորս երկրին.
Որսնել թէ հաւնք,
Ձեռնոցուք ՚ի սերկեն.

Միաբանէ. Սուրբ երեխայց, ժամ ձեր անկման.

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ.

Վաճառին ՚ի Գրատան Ազգ. Ընկերութեան Հնդկաց գրեանքս.

Որոգայթ փառաց	12
Այբբենարան	2
Պատմութիւն Սուրբ Գրոց	2
Աստուծոյ Յարութիւնեն	1
Առակք Պարեկան	1
Օրացոյց 1846 ամի	1
Indenture for House Renting 25 per Rs	12—6
Bills of Lading 100 per Rs	3

ՏՆՕՐԷՆ ԼՈՒՐ

Կալկաթա. Յունիս 20.

Տիկին Կատարինէ Յարութիւն Հայրապետեան ծնաւ Ուստր

Ի ՏՊԱՐԱՆԻ ԱԶԳԱՍԻՐԱՑ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ
Մ. Գ. Թումանեանց Վերակացու